

SORTEREN EN AANPAK ZWERFVUIL BIJ JE BUURTWINKEL

DRAAIBOEK

AFVAL SORTEREN BUITENHUIS EN AANPAK ZWERFVUIL: EEN GEDRAGSWIJZIGING!

Belgen zijn thuis kampioen in sorteren ... nu nog onderweg en buitenhuis.

WAAROM SORTEREN?

De verpakkingen van de producten die we buitenhuis consumeren zijn veelal ook grondstoffen die gerecycleerd kunnen worden voor de productie van nieuwe materialen: plastic (flessen, verpakkingen), glas (flessen), aluminium (blikjes). We laten geen duurzame verpakkingen verloren gaan.

WAAROM AANPAK ZWERFVUIL?

Zwerfvuil staat in de top 3 van ergernissen van de burgers. Zwerfvuil is milieubelastend, onhygiënisch en onveilig.

Het motto van Mooimakers: 'Niemand schuldig. Iedereen verantwoordelijk!'

Samen voor openbare netheid en sorteren

- Duurzaam ondernemen wordt bevestigd door een nette omgeving.
- Deelnemen aan maatschappelijke verantwoordelijkheden.
- Goede netheid en selectieve inzameling van afval stimuleert de circulaire economie.
- Samenwerken zorgt voor samenhang met de burens.
- Openbare netheid zorgt voor meer veiligheid en hygiëne.

Project begeleid door Mooimakers:

Ook bij je buurtwinkel sorteer je zoals thuis!

1

ANALYSE

SITUATIESCHETS EN PROBLEMATIEK

PREVENTIE

De aanpak van zwerfvuil begint bij de bron. Naast de persoon die het veroorzaakt, is vaak ook het item op zich de oorzaak. Mensen krijgen nog te vaak dingen mee waar ze eigenlijk niet om vragen, die ze vrij snel als nutteloos beschouwen. Zaken die men onbewust of bewust achterlaat in de winkelkar of op de grond, moet je dan ook best vermijden.

Vermijd: Kraslotjes, zegeltjes, kassatickets, folders en flyers. In het digitale tijdperk zijn hiervoor elektronische alternatieven.

Aanpak peuken

Peuken op de grond zijn voor velen een doorn in het oog. Ze zijn erg vervuilend omdat ze teer en plastic bevatten. Daarnaast zijn ze ook moeilijk op te ruimen. Een oplossing hiervoor is een zakasbakje te koop aanbieden, daarover vind je [hier](#) meer informatie terug.

“

**KASTICKET
NODIG?
NEE, BEDANKT.**

”

WINKELBELEID EN PERSONEEL

- Worden de *wettelijke sorteerregels* nageleefd?
- Bestaat er een contract met een erkende afvalophaler?
- Zijn de nodige selectieve inzamelcontainers en – vuilnisbakken aanwezig? Met duidelijke *sorteerwijzers*?
- Is het personeel op de hoogte van de (juiste) sorteerregels?
- Zijn de directie en het personeel zich bewust van hun inbreng rond de aanpak van het zwerfvuil?

OPENBAAR TERREIN

- Werk samen met de stad of gemeente. Zij zijn medebelanghebbenden en appreciëren initiatieven met betrekking tot de aanpak van zwerfvuil.
- Wissel je ervaringen uit met de andere partijen.
- Organiseer samen opruimacties. Voor opruimmateriaal kan je bij je stad of gemeente terecht.
- Communiceer gezamenlijk over de aanpak van zwerfvuil.
- Vraag naar een meldpunt sluikestorten.

PARKING EN OMGEVING

- Wat zijn de hotspots qua zwerfvuil op de parking, in de nabije omgeving?
- Welke fractie kom je het meest tegen? Kan de oorzaak worden aangewezen? Werk in eerste instantie daarop: de zogenaamde 'quick wins'.
- Staan de vuilnisbakken op de juiste plaats?
- Worden vuilnisbakken voldoende geledigd? Frequentie? Door wie?

Is het duidelijk wat van de burger verwacht wordt? Gebruik de *juiste kleuren* en sorteerwijzers voor de verschillende fracties.

2 AAN DE SLAG

ENGAGEMENT

Stel een engagementsverklaring op en laat deze tekenen door de betrokken partijen.

"Onder het motto "Niemand schuldig, iedereen verantwoordelijk" onderschrijven alle partners samen met de gemeente ... hun engagement om actief te participeren aan het project sorteren, aanpak zwerfvuil en sluikstort op commerciële zone X."

Een voorbeeld van het hele document kan je aanvragen via info@mooimakers.be.

SORTEREN

Om te starten met goed sorteren kan je het *5-pijlerplan* van Fost Plus consulteren.

Sorteer je al maar loopt het nog niet helemaal vlot, neem dan een kijkje op de *sorteerchecklist* van Fost Plus.

PREVENTIE ZWERFVUIL

Sta als bedrijf even stil bij je eigen verpakkingen en bij wat je meegeeft met de klanten:

- Zijn verpakkingen niet recyclebaar of bevatten ze zwerfvuilgevoelige elementen? Vervang deze door **alternatieven**.
- Wat geef je mee of bied je aan: kassatickets, (kras)lotjes, gadgets, zegeltjes, koffiebekers met roerstaafjes, ...

Stel een sorteer- en zwerfvuilpreventiebeleid op en communiceer dit naar je klanten. Klanten staan open voor een duidelijk en consequent beleid van duurzaam ondernemen.

AANPAK ZWERFVUIL

Een structurele aanpak met de 5 pijlers van Mooimakers:

COMMUNICATIE

Duidelijke en éénvormige sensibilisatie voor de bezoekers en medewerkers. Binnen en buiten. Dit zorgt voor uniforme communicatie.

- Bezoeker moet weten wat van hem/haar verwacht wordt.
- Sorteren en GEEN zwerfvuil veroorzaken.

INFRASTRUCTUUR

Een afvaleiland voor selectieve inzameling. Binnen en buiten.

- Het sorteergedrag on the go aanleren en stimuleren.

5 PIJLERS

OMGEVING EN LOGISTIEK

Alle schakels worden onder de loep genomen, van ledigen tot recyclage in samenwerking met de operator.

- Ledigen en opruimen.
- Garantie selectieve ophaling.
- Garantie van recyclage.

CONTROLE EN MONITORING

Positief aanspreken.
Meten is weten.

- Continue bijsturing & ondersteuning.

PARTICIPATIE

Betrek collega's, klanten en bezoekers bij sorteren en opruimen.

- Samen aanmoedigen naar het juiste gedrag en een nette omgeving.

COMMUNICATIE

Eénduidige en herkenbare communicatie die de bezoeker op een positieve wijze aanzet tot het juiste gedrag is van groot belang.

Vanuit Mooimakers bieden we daarom een communicatiepakket aan, op maat van de buurtwinkel. Het pakket is in zijn geheel opgebouwd naar zowel de inhoud als de lay-out. Dit om de bezoekers van je buurtwinkels op verschillende momenten te bereiken en zo de boodschap bewust en onbewust mee te geven. Als gevolg hiervan, zullen zij hun gedrag gaan aanpassen: sorteren en geen zwerfvuil veroorzaken.

Meer materiaal kan gratis besteld worden via mooimakers.be/webwinkel

WOBLERS

die bij de gerelateerde verpakkingen/producten worden opgehangen

ONDERSTEUNENDE AFFICHES

WELKOMSTBORD OF -BANNER

WINKELKAR-BOODSCHAP

Boodschap om aan de binnenzijde van de winkelkar te hangen.

INFRASTRUCTUUR

- Het type vuilnisbak is van belang. Ook hier spelen uniformiteit en duidelijkheid een belangrijke rol. Kies voor afvaleilanden, met minimum de fracties restafval & pmd. Deze fracties kent de burger van thuis en het vormt de eerste stap naar buitenhuis sorteren.
- Voorzie de vuilnisbakken van de juiste en duidelijke sorteerwijzers.
- Pas de juiste kleuren toe voor de fracties, grijs voor restafval en blauw voor pmd. Dit zorgt ervoor dat de burger instinctief naar de juiste vuilnisbak loopt.

PLAATSING AFVALEILAND BIJ EEN BUURTWINKEL

Om bijplaatsen en slukstorten te voorkomen na de sluitingsuren adviseert Mooimakers om kleinere afvaleilanden aan de ingang van de winkel te voorzien.

Het afvaleiland op de foto heeft 2 fracties van elk 60 liter. Het staat op wieltjes (met rem) en kan 's morgens buiten geplaatst worden en 's avonds weer binnengehaald.

Het is belangrijk dat je een afvaleiland in de buurt van je winkel plaatst. De nabijheid van een vuilnisbak en de duidelijkheid waar deze te vinden, verminderen de kans op het ontstaan van zwerfvuil.

Meer info over dit afvaleiland:
info@mooimakers.be

OMGEVING EN PARTICIPATIE

Afval trekt afval aan. Een nette omgeving is van belang om (de aangroei van) zwerfafval te voorkomen.

- Vermijd volle vuilnisbakken, zo vermijd je dat afval ernaast geplaatst wordt. Ledig dus voldoende.
- Houd je eigen parking geordend en net.
- Keer voor eigen deur. De regel is om een straal van 25 meter rond je buurtwinkel net te houden.
- Vermijd te hoge begroeiing, struiken. Daartussen durft zwerfvuil al eens verdwijnen.
- Organiseer en neem deel aan opruimacties. Tijdens de Lenteschoonmaakactie van Mooimakers (maart – april) kan je klanten oproepen om mee op te ruimen.
- Meld sluikestorten op het openbaar domein bij je gemeente.
- Zorg ervoor dat de selectief ingezamelde fracties ook selectief worden afgevoerd door een operator.

AANSPREKEN EN HANDHAVING

- Je kan klanten die iets laten vallen, op een positieve manier aanspreken. Mogelijk zijn ze zich niet eens bewust van hun foute gedrag? *Hier* vind je alvast enkele handige aanspreektips terug.
- Informeer je bij je gemeente over het handavingsbeleid zwerfvuil en sluikestorten. Maak hierover afspraken.
- Meld sluikestorten op het openbaar domein bij je gemeente.

MONITORING EN EVALUATIE

Een project stopt niet bij het installeren van de communicatie en de afvaleilanden.

Metten is weten. Daarom is het belangrijk per kwartaal data te rapporteren over selectieve inzameling en de toestand van aanwezig zwerfvuil.

Stel een kwantitatieve en kwalitatieve *monitoring* op voor de selectieve inzameling.

- Organiseer eenmaal per kwartaal een zwerfvuilmeting.
- Verzamel data over het aantal zakken ingezameld in de afvaleilanden.
- Verzamel data over gewichten zwerfvuil afgevoerd via de operator.
- Evalueer de verzamelde informatie en zet eventueel acties op tot bijsturing van de aanpak zwerfvuil.
- Deel de data met Mooimakers.

Mooimakers heeft voorbeelden van monitoringsheets. Deze kan je opvragen via info@mooimakers.be

3 CONTACT

MOOIMAKERS

Tel. 015 28 41 56

Mail info@mooimakers.be

Website mooimakers.be
fostplus.be

Fostplus

